

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

ПРИЈАВА ТЕМЕ ЗА ИЗРАДУ МАСТЕР РАДА

Обраћам се Већу за Студије при Универзитету Универзитета у Београду са молбом да
ми се, као студенту академских мастер студија:

ТЕРОРИЗАМ, ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ И БЕЗБЕДНОСТ

одобри израда мастер рада.

Наслов тезе:

**УТИЦАЈ САВРЕМЕНИХ ДРУШТВЕНИХ КРИЗА НА ГЕНЕРИСАЊЕ
ПОЛИТИЧКОГ НАСИЉА**

Научни циљ предложене тезе:

Научни циљ истраживања је објашњење и одређење друштвене кризе и њена способност да генерише политичко насиље, како би се дао допринос научном разумевању друштвене кризе као генератора политичког насиља.

Друштвени циљ истраживања је утврђивање друштвених консеквенција које производе различите форме политичког насиља, са претензијом да ово истраживање допринесе борби против политичког насиља узрокованог друштвеном кризом.

Предмет рада:

Предмет рада је утицај друштвене кризе на генерисање појединих облика политичког насиља. Дакле, како и под којим условима друштвена криза може бити генератор политичког насиља. Стога смо сматрали да је најпре неопходно рећи шта подразумевамо под кризом и који су то узроци друштвене кризе. А онда због саме природе феномена политичко насиље, одредили смо шта је то политичко насиље и направили његову класификацију на основу различитих критеријума. Узимајући у обзир комплексност појма друштвена криза, одлучили смо да испитамо који то све типови друштвене кризе утичу и како на поједине облике политичког насиља.

Предмет нашег рада ће бити претежно оријентисан ка истраживању облика политичког насиља који су генерисани друштвеном кризом. У савременом друштву које се налази у јеку глобализације, а чије су суштинске идеје денационализација, десуверенизација и

тржишни капитализам, политички екстремисти се профилишу као изразити противници глобализације, управо из страха од губитка сопственог идентитета и посебности. Ту своју посебност и вредносни систем су спремни да бране на све могуће начине користећи, између осталог и насиље. Екстремизам је непожељна појава из разлога што дестабилизује свако друштво и враћа га на његове примордијалне форме постојања користећи насиље као основни метод деловања.

Целокупну историју људског друштва карактерише непрекидан низ сукоба и конфликтата. Неки конфликти због своје природе и обима изазивају кризе које могу имати несагледиве последице. С друге стране, тако настале кризе производе облике политичког насиља. Упркос учесталој примени термина криза, нема јединственог и једнозначног појмовног садржаја овог термина, већ постоје многобројне и често раличите интерпретације. Сведоци смо честих ситуација у којима до кризе долази услед ескалације конфликта. Конфликти могу изазвати различите типове криза и стога је потребно дефинисати основне карактеристике и типологију кризних ситуација иззваних конфликтима, што и чинимо у раду.

Криза је озбиљна претња основним структурама или фундаменталним вредностима и нормама социјално система, која у условима временско притиска и веома несигурних околности захтева доношење критичних одлука. У савременој социјалној теорији постоји више схватања кризе, која се могу груписати око следећих дефиниција:

- а) криза је процес одлучивања у неком временском теснацу,
- б) кризе су процеси којима се доводи у питање структура неког система и угрожава његов идентитет,
- в) криза је објективна сила која неком субјекту одузима део суверености која му нормално припада.
- г) под кризом се подразумева преокрет, одлучујућа тачка неког процеса.
- д) стања кризе имају облик дезинтеграције друштвених институција.

Други појам којим се у раду бавимо је појам политичког насиља.

Насиље, и борба против насиља, стални су пратиоци друштвене заједнице, од њеног настанка до данас. Појам насиља теоријски и нормативно није најјасније одређен и најчешће се поистовећује са појмом сила. Са друге стране, дефинише се као „коришћење физичке силе у циљу наношења повреда или узроковања штете људима или имовини... или принудно нарушавање слободе човека“. Насиље се тиме одређује као сила која делује, као директно коришћење физичке силе при чему су видљиви конкретно средство, оруђе и директни учинак. Насиљу су, dakле, за разлику од силе и моћи, потребна средства којима се оно остварује и којима се сила и моћ претварају у насиље, којима се постиже циљ.

Насиље има дубоке корене у развоју друштва и, као такво, представља један од најстаријих метода решавања конфликтних ситуација. Од најраније људске историје егзистира насиље, а политичко насиље од времена првобитних хијерархијско уређених људских заједница и настанка првобитних државних уређења.

Главни и најчешћи узроци политичког насиља углавном су манифестације и последице политичких и економских криза.

Насиље у политици се према Симеуновићу одређује као „директна или индиректна – примена силе у сфери политике и политичког, односно као директна или индиректна примена силе над свешћу, телом, животом, вољом или материјаним добрима стварног или потенцијалног, односно претпостављеног политичког противника. У раду ћемо се служити и класификацијом, коју је понудио Симеуновић, и то према: садржају, према начину вршења, према носиоцима, на основу распрострањености, времену трајања и према разложности.

Основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању:

Хипотетички оквир чини општа хипотеза и из ње изведене посебне хипотезе.

Општа хипотеза : Друштвена криза може генерисати различите и бројне облике политичког насиља.

Прва посебна хипотеза : Свака криза у друштву може довести до политичког насиља.

Друга посебна хипотеза : Економска криза генерише просте форме насиља као што су претња силом, принуда, притисак, психофизичко злостављање, политичко убиство и атентат.

Трећа посебна хипотеза : Мигрантска криза генерише сложене форме политичког насиља као што су насиљни протести и тероризам и рат.

Методе рада:

У овом научном раду ћемо се првенствено ослањати на хипотетично-дедуктивну методу. Хипотетично-дедуктивна метода као врста опште научне методе је искуствена метода чија је научно-сазнајна основа базирана на укупном друштвеном и научном искуству што сматрамо релевантним за нашу тему истраживања. Осим тога, она се показала као непосредно најпродуктивнија општенаучна метода у истраживању политичких појава и процеса.

Као основне посебне методе користићемо

- Анализу
- Синтезу
- Генерализацију
- Специјализацију (класификацију и дихотомију)
- Индукцију
- Дедукцију.

Структура рада:

УВОД

1 ПОЈАМ КРИЗЕ

1.1 Појам и карактеристике криза

1.2 Друштво и криза

2 ДРУШТВЕНЕ ПРОМЕНЕ И КРИЗА

2.1 Глобализација, глобализам и криза

2.2 Глобализација и политичко насиље

3 ПОЛИТИЧКО НАСИЉЕ

3.1 Појам насиља

3.2 Узроци и основе насиља

3.3 Врсте и форме насиља

3.3.1 Улога насиља у политици

3.3.2 Социјално и политичко насиље

4 ДРУШТВЕНИ КОНТЕКСТ И ОБЛИЦИ ПОЛИТИЧКОГ НАСИЉА

4.1 Друштвени поредак и криза

4.2. Социјална обележја и узроци политичког насиља

5 МИГРАНТСКА КРИЗА И ЊЕНЕ РЕФЛЕКСИЈЕ

5.1 Миграције и политичко насиље

5.2 Узроци и последице савремене мигрантске кризе на Балкану и у Европи

6 УТИЦАЈ СВЕТСКЕ ЕКОНОМСКЕ КРИЗЕ НА ГЕНЕРИСАЊЕ ПОЛИТИЧКОГ НАСИЉА

6.1 Природа и узроци економских криза

6.2 Глобална криза и развој облика политичког насиља

6.3 Социјална сигурност у транзицији

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

Литература:

Симеуновић, Д., *Тероризам – опити део*, Правни факултет, Београд 2009.

Симеуновић, Д., *Теорија политике*, Наука и друштво, Београд 2002.

Арент, Х., *О насиљу*, Београд, 2002.

Бодријар, Ж., *Дух тероризма*, Архипелаг, Београд, 2007.

Милашиновић Р., Милашиновић С., *Теорије конфликата*, Факултет цивилне одбране – Универзитет у Београду, Београд, 2004.

Симеуновић, Д., *Политичко насиље*, Радничка штампа, Београд, 1989.

Симеуновић, Д., *Увод у политичку теорију*, Институт за политичке студије, Београд, 2009.

Милашиновић, Р., *Милитаризам као иманентни израз савременог света*, Српски књижевни гласник, бр. 3, 1993.

Симеуновић, Д., *Проблем дефинисања савременог тероризма*, Српска политичка мисао, бр. 3-4, 2005.

Симеуновић, Д., *Одређење екстремизма из угла теорије политике*, Српска политичка мисао, Београд, 2009.

Пајин, А. Е., *Социјална природа екстремизма и тероризма* у: Република, број 304, Београд, 2003.

Суботић, М., *Одређење екстремизма*, Војно дело, јесен, Београд, (297-313), 2010.

Суботић, М., *Одређење савременог екстремизма*, Министарство одбране Републике Србије, Сектор за политику одбране-Војни архив, Војно дело, јесен, 2010.

Суботић, Р. М., *Екстремистичке тенденције као препрека у преобликовању политичког идентитета Србије*, Култура полиса, год. X , бр. 21, стр. 163-181, 2013.

Ђорић, Р. М., *Идеолошки мотивисан екстремизам као генератор политичког насиља*, докторска дисертација, Факултет политичких наука, Београд, 2013.

Мојсиловић, Ж., *Систем управљања талачким кризама*, Факултет безбедности, Универзитет у Београду, Београд.

Кешетовић, Ж., *Проблем класификације криза*, Безбедност, бр. 6, Београд, 2006.

Милашиновић Р., Милашиновић С., *Увод у теорије конфликтата*, Факултет цивилне одбране, Београд, 2004.

Милашиновић, Р., *Основна обележја друштвених конфликтата*, Зборник Факултета одбране и заштите, Факултет одбране и заштите, Београд, 2001.

Аристотел, *Политика*, БИГЗ, Београд, 2003.

Жирар, Р., *Насиље и свето*, Књижевна заједница Новог Сада, Нови Сад, 1990.

Парсонс, Т., *Теорије о друштву: основе савремене социолошке теорије*, Вук Карацић, Београд, 1969.

Стiglić, Ђ., *Противречности глобализације*, SBM-X, Београд, 2002.

Тасић, С., *Светска економска криза*, Службени гласник, Београд, 2012.

Ђукић, П., *Глобална и национална економска криза – изазов за реформе и одрживи раст економије*, Оригинални научни рад, Школа бизниса, бр. 1/2010.

Гречић, В. Кораћ, С., *Политички дискурс екстремне деснице у Западној Европи : питање имиграције*, Изворни научни рад, Biblid 0025-8555, 64(2012), Vol. LXIV, br. 2, str. 202–232, 2012.

Бериша, Х., *Основна обележја политичког насиља*, Универзитет одбране у Београду, Војна академија.

Живаљевић, Д. Југовић, А., *Тероризам као безбедносни проблем и друштвена девијација*, Журнал за криминалистику и право.

Леротић, З., *Појам кризе и доживљај заједнице*, Факултет политичких наука, Загреб, 1984.

Ивановић, В., *Појам кризе : концептуални и методологијски аспекти*, Прегледни знанствени чланак, Међународне студије, год. 14, бр. 2, 2014.

Вејновић, Д. *Теорија транзиције и друштвена криза*, Социолошки преглед , Vol XXXVIII, NO. 1-2, 2004.

(списак ће у току писања рада бити допуњен)

Радна биографија:

- 1. Име и презиме:** Љубиша Миленковић
- 2. Датум рођења:** 06.07.1987.
- 3. Место рођења:** Краљево
- 4. Место становаша:** Томислава Андрића Џигија 33/5, Краљево
- 5. Телефон(мобилни и фиксни):** 064/254-1500; 036/311-323;
- 6. E-mail:** ljubisamilenkovic1987@gmail.com
- 7. Радно искуство:**
 - „Salus Security“, Врњачка Бања – Заштита важних лица и објеката, период: 2015-2016;
 - Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд, Регионални технички центар Краљево, Сектор за логистику, Стручни сарадник за правне послове, период: 2016-
- 8. Образовање:**
 - Гимназија Краљево, природно-математички смер, период: 2002-2006;
 - Правни факултет Универзитета у Београду, период: 2006-2007;
 - Правни факултет Државног универзитета у Новом Пазару, период: 2011-2015;
 - Ректорат Универзитета у Београду, Мастер академске студије „Тероризам, организовани криминал и безбедност“, период: 2015-
- 9. Рад на рачунару, језици:**
 - Microsoft Office, Windows OS – напредни ниво;
 - Енглески језик: напредни ниво;
 - Немачки језик: напредни ниво;

10. Личне особине и интересовања:

Верујем у себе, волим изазове и не плашим се нових ситуација. Веома брзо и успешно усвајам и стичем знања и вештине у новим областима. Изузетно сналажљив у новим и непредвидивим ситуацијама. Комуникативан, успешно организујем различите радне активности. Имам високу жељу за професионалним успехом.

11. Остало:

Возачка дозвола А, Б, Ц, Д, Е категорије;

Дозвола за руковање ватреним оружјем;

Ментор

Драган Симеуновић

Проф. др Драган Симеуновић

Факултет политичких наука

Универзитет у Београду

Београд

Кандидат

Љубиша Миленковић

Љубиша Миленковић

31/2015

**ВЕЋУ ЗА МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНЕ СТУДИЈЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Студијски програм: Тероризам, организовани криминал и безбедност

Наслов тезе: УТИЦАЈ САВРЕМЕНИХ ДРУШТВЕНИХ КРИЗА НА ГЕНЕРИСАЊЕ ПОЛИТИЧКОГ НАСИЉА

Кандидат:

Љубиша Миленковић

Чланови комисије:

Проф. др Ђорђе Чемановић, проф.
Проф. др Зоран Јевтовић, фб

Ментор:

Проф. др Драган Симеуновић

Факултет политичких наука